

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਐਸਬੀਐਸ ਨਗਰ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ (SEIAA) ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ SEIAA/MS/2023/212 ਮਿਤੀ 02/02/2023 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡੀਐਸਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ (PO_SN_AR_ST_81A_81C_81D_81F) ਅਤੇ (PO_SN_NS_ST_82) ਪਿੰਡ- ਬੁਰਜ ਟਹਿਲ ਦਾਸ, ਤਹਿਸੀਲ- ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਖਣਿਜ ਯਾਨੀ ਰੇਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 8.71 Ha & 2.81 Ha ਕ੍ਰਮਵਾਰ, Hadbast ਨੰ: 462 ਅਤੇ 459; ਖਸਰਾ ਨੰ.- SITE-81A- 54//3, 4, 5, 6, 7, 8, SITE-81C- 54//11, 18, 19, 20, 22, 23, SITE-81D- 53//6 , 54//9, 10, 11, 12 ਸਾਈਟ-81F – 53//1, 2, 3, 8, 9, 10 ਅਤੇ ਸਾਈਟ - 82 49//19, 20, 21, 22, 23/1, 23/ 2, 50//11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 51//15, 16, 17, 24, 25. ਰੇਤ ਸਥਾਨਕ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ; ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

Table No. 11.2: ਬੁਰਜ ਟਹਿਲ ਦਾਸ ਸਾਈਟ - 81 (ਏ, ਸੀ, ਡੀ, ਐੱਫ) ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਾਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਲ	ਟਨਸ ਵਿੱਚ ਭੰਡਾਰ (ਸਾਈਟ 81A, 81C, 81D, 81F)	
	ਕੁੱਲ ਖਾਣਯੋਗ ਭੰਡਾਰ (ਟਨ)	ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਖਣਿਜ ਭੰਡਾਰ (ਟਨ) (ਖਣਨਯੋਗ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦਾ 40%)
ਪਹਿਲਾਂ	57010	22802
ਦੂਜਾ	57010	22802
ਤੀਜਾ	57010	22802
ਕੁੱਲ	1,71,030	68,406

Table No. 11.2: Year wise development and production for three years is tabulated below for Burj Tehal Dass Site - 82

ਸਾਲ	Reserves in Tonnes (Site 82)	
	ਕੁੱਲ ਖਾਣਯੋਗ ਭੰਡਾਰ (ਟਨ)	ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਖਣਿਜ ਭੰਡਾਰ (ਟਨ) (ਖਣਨਯੋਗ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦਾ 40%)
ਪਹਿਲਾਂ	355787	142314
ਦੂਜਾ	355787	142314
ਤੀਜਾ	355787	142314
ਕੁੱਲ	10,67,361	426942

ਸਾਈਟ 81A_81C_81D_81F ਲਈ ਲਗਭਗ 1,71,030 ਟਨ ਅਤੇ ਰੇਤ ਅਤੇ ਬੱਜਰੀ ਦੀ ਸਾਈਟ 82 ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 10,67,361 ਟਨ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਤਪਾਦਨ 22802 ਟਨ/ਸਾਲਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸਾਈਟ ਲਈ 22802 ਟਨ/ਸਾਲਾਨਾ ਅਤੇ ਲਈ um ਸਾਈਟ - 82.

Table No. 11.2: ਕਲੱਸਟਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬੁਰਜ ਟਹਿਲ ਦਾਸ ਸਾਈਟ - 81 (ਏ, ਸੀ, ਡੀ, ਐੱਫ) ਅਤੇ ਸਾਈਟ - 82 ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਾਲ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਹੇਠਾਂ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Year	ਟਨ ਸਾਈਟ - 81 (ਏ, ਸੀ, ਡੀ, ਐੱਫ) ਅਤੇ ਸਾਈਟ - 82 ਵਿੱਚ ਭੰਡਾਰ	
	ਕੁੱਲ ਖਾਣਯੋਗ ਭੰਡਾਰ (ਟਨ)	ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਖਣਿਜ ਭੰਡਾਰ (ਟਨ) (ਖਣਨਯੋਗ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦਾ 40%)
ਪਹਿਲਾਂ	57010 + 355787 = 7,12,797	22802 + 142314 = 165116
ਦੂਜਾ	57010 + 355787 = 7,12,797	22802 + 142314 = 165116
ਤੀਜਾ	57010 + 355787 = 7,12,797	22802 + 142314 = 165116

ਕੁੱਲ	1,71,030 + 10,67,361 = 12,38,391	68,406 + 4,26,942 = 4,95,348
------	----------------------------------	------------------------------

ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਅਤੇ ਪਤਾ:

ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਡਰੇਨੇਜ ਅਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਂਡ ਜੀਓਲੋਜੀ, ਪੰਜਾਬ ਦਫ਼ਤਰ ਮੀਮੇ ਨੰਬਰ 5598-5602 ਮਿਤੀ 05.09.2022 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਕਮ-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ, ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਗਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਸ ਬੀ ਐਸ ਨਗਰ।

ਪਤਾ: ਐਕਸਈਐਨ/ਡੀਐਮਓ, ਡਰੇਨੇਜ ਕਮ ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਂਡ ਜੀਓਲੋਜੀ ਡਬਲਯੂਆਰਡੀ ਪੰਜਾਬ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਐਸਬੀਐਸ ਨਗਰ ਡਰੇਨੇਜ ਕਮ-ਮਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਜੀਓਲੋਜੀ ਡਬਲਯੂਆਰਡੀ ਕੈਨਾਲ ਕਲੋਨੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਰੋਡ, ਜਲੰਧਰ।

ਕੁਦਰਤ, ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ Table No. V: ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

Table No. V: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵੇ

S. No.	ਖਾਸ	ਵਰਣਨ
A	ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ	
1.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ	ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਪਿੰਡ- ਬੁਰਜ ਟਹਿਲ ਦਾਸ, ਤਹਿਸੀਲ: ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ- ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ/ਐਸ.ਬੀ.ਐਸ. ਨਗਰ, ਡਰੇਨੇਜ ਕਮ ਮਾਈਨਿੰਗ ਐਂਡ ਜੀਓਲੋਜੀ WRD ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ)
2.	ਟਿਕਾਣਾ	
a.	ਪਿੰਡਾਂ	ਬੁਰਜ ਟਹਿਲ ਦਾਸ
b.	ਤਹਿਸੀਲ	ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ

c.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਐਸਬੀਐਸ ਨਗਰ																																													
d.	ਰਾਜ	ਪੰਜਾਬ																																													
3.	ਲੀਜ਼ ਏਰੀਆ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ	Site – 82																																													
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar No.</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>31° 0'40.09"N</td> <td>75°58'14.69"E</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>31° 0'43.10"N</td> <td>75°58'21.35"E</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>31° 0'44.09"N</td> <td>75°58'27.52"E</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>31° 0'40.72"N</td> <td>75°58'34.51"E</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>31° 0'38.32"N</td> <td>75°58'41.50"E</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>31° 0'37.22"N</td> <td>75°58'37.48"E</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>31° 0'37.96"N</td> <td>75°58'19.79"E</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>31° 0'39.41"N</td> <td>75°58'14.90"E</td> </tr> </tbody> </table>	Pillar No.	Latitude	Longitude	1	31° 0'40.09"N	75°58'14.69"E	2	31° 0'43.10"N	75°58'21.35"E	3	31° 0'44.09"N	75°58'27.52"E	4	31° 0'40.72"N	75°58'34.51"E	5	31° 0'38.32"N	75°58'41.50"E	6	31° 0'37.22"N	75°58'37.48"E	7	31° 0'37.96"N	75°58'19.79"E	8	31° 0'39.41"N	75°58'14.90"E																		
		Pillar No.	Latitude	Longitude																																											
		1	31° 0'40.09"N	75°58'14.69"E																																											
		2	31° 0'43.10"N	75°58'21.35"E																																											
		3	31° 0'44.09"N	75°58'27.52"E																																											
		4	31° 0'40.72"N	75°58'34.51"E																																											
		5	31° 0'38.32"N	75°58'41.50"E																																											
		6	31° 0'37.22"N	75°58'37.48"E																																											
		7	31° 0'37.96"N	75°58'19.79"E																																											
		8	31° 0'39.41"N	75°58'14.90"E																																											
		Site – 81																																													
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar No.</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">(PO_SN_AR_ST_81A)</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>31° 0'35.89"N</td> <td>75°58'39.54"E</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>31° 0'36.76"N</td> <td>75°58'45.01"E</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>31° 0'34.03"N</td> <td>75°58'43.03"E</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">(PO_SN_AR_ST_81C)</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>31° 0'31.73"N</td> <td>75°58'34.11"E</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>31° 0'29.84"N</td> <td>75°58'39.96"E</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>31° 0'28.42"N</td> <td>75°58'38.37"E</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>31° 0'30.47"N</td> <td>75°58'33.34"E</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">(PO_SN_AR_ST_81D)</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>31° 0'34.43"N</td> <td>75°58'32.53"E</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>31° 0'34.38"N</td> <td>75°58'35.31"E</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>31° 0'33.39"N</td> <td>75°58'37.12"E</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>31° 0'32.53"N</td> <td>75°58'35.20"E</td> </tr> </tbody> </table>	Pillar No.	Latitude	Longitude	(PO_SN_AR_ST_81A)			1	31° 0'35.89"N	75°58'39.54"E	2	31° 0'36.76"N	75°58'45.01"E	3	31° 0'34.03"N	75°58'43.03"E	(PO_SN_AR_ST_81C)			1	31° 0'31.73"N	75°58'34.11"E	2	31° 0'29.84"N	75°58'39.96"E	3	31° 0'28.42"N	75°58'38.37"E	4	31° 0'30.47"N	75°58'33.34"E	(PO_SN_AR_ST_81D)			1	31° 0'34.43"N	75°58'32.53"E	2	31° 0'34.38"N	75°58'35.31"E	3	31° 0'33.39"N	75°58'37.12"E	4	31° 0'32.53"N	75°58'35.20"E
		Pillar No.	Latitude	Longitude																																											
		(PO_SN_AR_ST_81A)																																													
		1	31° 0'35.89"N	75°58'39.54"E																																											
		2	31° 0'36.76"N	75°58'45.01"E																																											
		3	31° 0'34.03"N	75°58'43.03"E																																											
		(PO_SN_AR_ST_81C)																																													
		1	31° 0'31.73"N	75°58'34.11"E																																											
		2	31° 0'29.84"N	75°58'39.96"E																																											
		3	31° 0'28.42"N	75°58'38.37"E																																											
		4	31° 0'30.47"N	75°58'33.34"E																																											
(PO_SN_AR_ST_81D)																																															
1	31° 0'34.43"N	75°58'32.53"E																																													
2	31° 0'34.38"N	75°58'35.31"E																																													
3	31° 0'33.39"N	75°58'37.12"E																																													
4	31° 0'32.53"N	75°58'35.20"E																																													

		5	31° 0'33.50"N	75°58'35.15"E
		(PO_SN_AR_ST_81F)		
		1	31° 0'36.49"N	75°58'25.07"E
		2	31° 0'35.80"N	75°58'26.76"E
		3	31° 0'34.63"N	75°58'22.43"E
		4	31° 0'35.77"N	75°58'22.85"E
4.	Lease Period of Mine	03 Years		
5.	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ	Rs. 95,76,840 (Site 81(A, C, D, F)) + Rs 5,97,71,880 (Site 82) = Rs 6,93,48,720 (Approximate)		
6.	ਮੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ	20 No. (Site 81A_81C_81D_81F) + 37 No. (Site 82) = 57 (Total)		
7.	ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਸਰੋਤ	Type	Site 81(A,C,D,F)	Site 82
		ਘਰੇਲੂ	1.0 KLD	1.40 KLD
		ਪੂੜ ਦਮਨ	1.0 KLD	1.50 KLD
		ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੋੜ	2.0 KLD	2.90 KLD
		ਕੁੱਲ	4.90 KLD	
		ਸਰੋਤ: ਪਾਣੀ ਦਾ ਟੈਂਕਰ		
B	ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੈਟਿੰਗਾਂ			
8.	ਐਲੀਵੇਸ਼ਨ (RL)	ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਪੱਧਰ 242.60 mRL ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲਾ ਪੱਧਰ 240.05 mRL ਹੈ		
9.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ/ਸਟੇਟ ਹਾਈਵੇ	ਲੁਧਿਆਣਾ-ਰਾਹੋਂ ਰਾਜ ਮਾਰਗ, ਲਗਭਗ. ਦੱਖਣ ਪੂਰਬ ਵੱਲ 2.33 ਕਿ.ਮੀ		
10.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ	ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੋਆਬਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਲਗਭਗ. ਉੱਤਰ ਪੂਰਬ ਵੱਲ 17.65 ਕਿ.ਮੀ.		

Name of the Project: Sand mining project (Cluster Area – 10.89 Ha)

Draft EIA Report

Client: XEN/DMO District SBS Nagar, Government of Punjab

Executive Summary

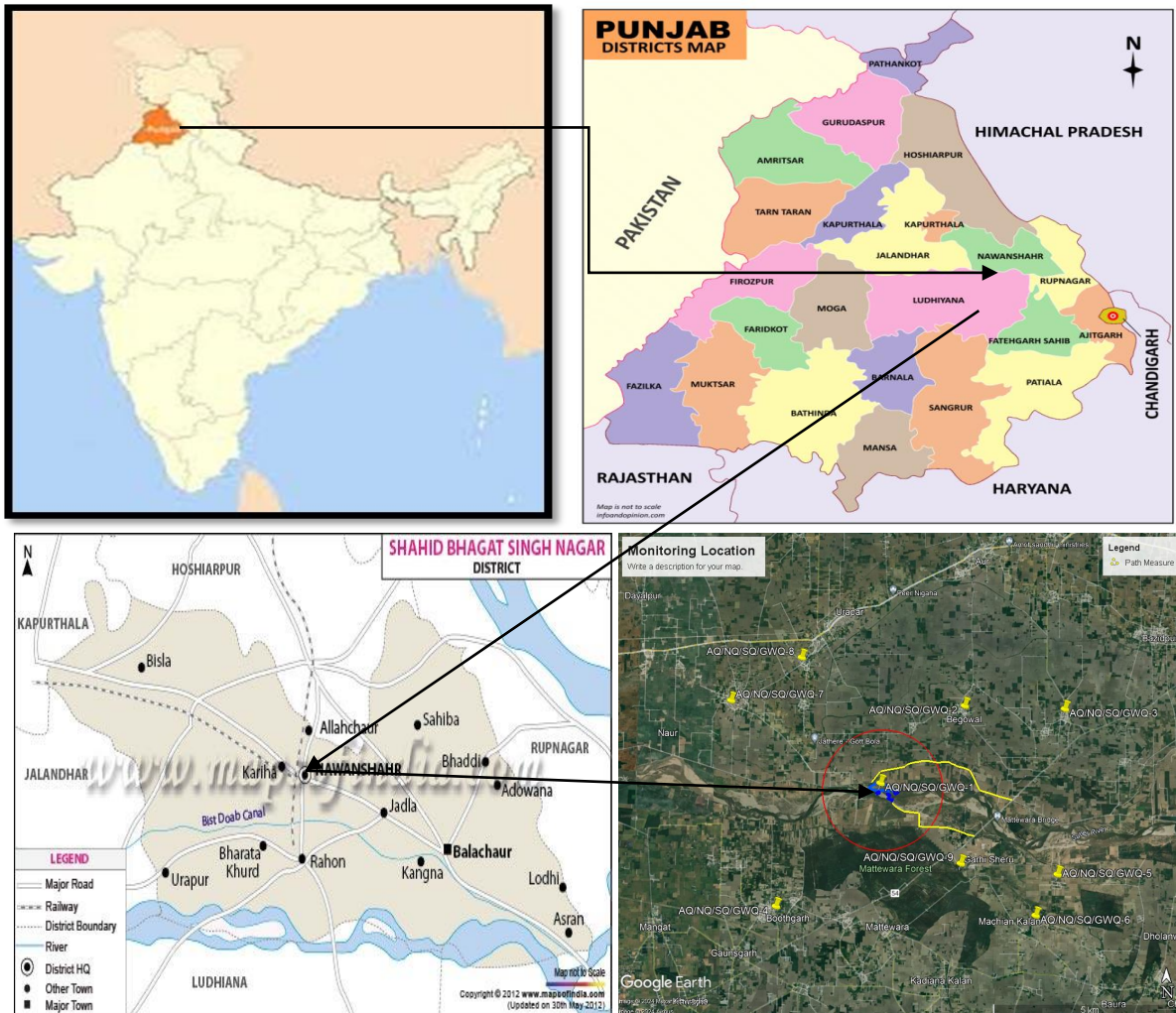
Location: Village- Burj Tehal Dass, Tehsil - Nawashehar, District- SBS Nagar, State-Punjab

11.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ	ਲੁਧਿਆਣਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਲਗਭਗ ਹੈ। ਦੱਖਣ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ 17.41 ਕਿ.ਮੀ
12.	ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰ (ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਪਨਾਹਗਾਹ)	ਕੋਈ ਨਹੀਂ
13.	ਰਾਖਵੇਂ/ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜੰਗਲ	ਮੱਤੇਵਾੜਾ ਰਾਖਵਾਂ ਜੰਗਲ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 0.67 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ
14.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ/ਕਸਬਾ/ਸ਼ਹਿਰ	ਬੁਰਜ ਟਹਿਲ ਦਾਸ, 1.5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ NE
15.	ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦਰਿਆ	ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ
16.	ਭੂਚਾਲ ਖੇਤਰ	Zone IV

Eco Paryavaran Laboratories & Consultants Pvt. Ltd. (QCI-NABET Approved EIA Consultant)

Format No. EL\EIA\F-5.3\8 Dated 01.04.2022, Rev.06

Source: Google Earth Image

Figure No. I: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਟਿਕਾਣਾ

- ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ
 ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨੀ, ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ, ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਮੀਮੇ ਨੰਬਰ GIg/Pb/M.P./Burj Tehal Das/357 ਅਤੇ GIg/Pb/M.P./ਬੁਰਜ ਟਹਿਲ ਦਾਸ-2/016 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਿਤੀ 05.02.2023 ਅਤੇ 30/03/2023 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਕੋਰ ਜੋਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ML ਖੇਤਰ ਦੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕ, ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਮਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਨੂੰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਡ੍ਰਿਲਿੰਗ ਅਤੇ ਬਲਾਸਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੈਨੂਅਲ ਅਤੇ ਓਪਨਕਾਸਟ ਅਰਧ-ਮਕੈਨਾਈਜ਼ਡ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ। ਮਾਮੂਲੀ ਖਣਿਜ ਅਰਥਾਤ ਰੇਤ ਨੂੰ ਬੈਕਹੋ ਕਿਸਮ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਜੇਸੀਬੀ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਟਰੱਕਾਂ/ਡੰਪਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ। ਖਣਿਜ ਦੀ ਲੋਡਿੰਗ ਮਕੈਨੀਕਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਦੀ ਦੇ ਬੈਂਡ ਤੋਂ ਖਣਿਜ ਦੀ ਢੇਆ-ਢੁਆਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਟਰੱਕਾਂ/ਡੰਪਰ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਵਰ ਬੈਂਡ ਮਾਈਨਿੰਗ ਰਿਵਰ ਬੈਂਡ ਤੋਂ ਰੇਤ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਈਟ 81A_81C_81D_81F ਲਈ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ 2.18 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਈਟ 82 ਲਈ 8.71 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਖਣਨਯੋਗ ਖੇਤਰ ਸਾਈਟ ਦਾ 1.21 ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੈ - 81A_81C_81D_81F ਅਤੇ ਸਾਈਟ - 82 ਲਈ 7.60 ਹੈਕਟੇਅਰ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਖਣਨਯੋਗ ਖੇਤਰ 82 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਓਬੀ ਜਾਂ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰੇਤ ਨਦੀ ਦੇ ਬੈਂਡ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ।

ਮਾਈਨਿੰਗ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਦੀ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਆਵੇ। ਰੇਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ 1 ਮੀਟਰ ਮੋਟਾਈ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ 3.0 ਮੀਟਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ (ਡੀਐਸਆਰ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ)। ਰੇਤ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਬੈਂਡ ਦੇ ਮੁੜ ਭਰਨ ਯੋਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਤ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੀ ਉਚਾਈ 45 ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਢਲਾਣ ਦੇ ਨਾਲ 1 ਮੀਟਰ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। 7.5 ਮੀਟਰ ਬੈਰੀਅਰ ਜ਼ੋਨ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ MMR 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ (ਮਾਨਸੂਨ ਸੀਜ਼ਨ) ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 3 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਜਾਂ ਨਦੀ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਦਾ 10%, ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਬਿਨਾਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਜ਼ੋਨ ਵਜੋਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 270 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਖਣਿਜ ਨਿਕਾਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

6. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਵੇਰਵਾ

ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਈਨ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕੋਰ ਜ਼ੋਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਰ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਤੋਂ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ ਪਿੰਡ- ਬੁਰਜ ਟਹਿਲ ਦਾਸ

ਤਹਿਸੀਲ- ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ- ਐਸ ਬੀ ਐਸ ਨਗਰ, ਰਾਜ-ਪੰਜਾਬ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਰੇਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਜਲਵਾਯੂ ਮੌਨਸੂਨ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਮੌਸਮ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਰਮ ਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਠੰਡੀ ਸਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਖੁਸ਼ਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਠੰਡ ਦਾ ਮੌਸਮ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਅੱਧ ਤੋਂ ਮਾਰਚ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੂਨ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸਮਾਂ ਗਰਮ ਮੌਸਮ ਹੈ। ਜੁਲਾਈ, ਅਗਸਤ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੱਧ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮਾਨਸੂਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਮੱਧ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਮਾਨਸੂਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਪਰੈਲ ਤੋਂ ਜੂਨ 2023 ਤੱਕ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਅਤੇ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅੰਬੀਨਟ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ, ਅੰਬੀਨਟ ਸ਼ੋਰ ਪੱਧਰ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਲਈ ਅਧਾਰ-ਲਾਈਨ ਡੇਟਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਸਮ ਵਿਗਿਆਨ, ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਅਧਿਐਨ/ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਏ ਗਏ।

➤ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਅ

ਬੇਸਲਾਈਨ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਤੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੇਠਲੇ ਉਪ-ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7.1 ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

- ਰੇਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੜਕ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਅਤੇ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਦੇ ਕਟੌਤੀ ਕਾਰਨ ਸਤਹ ਘਟਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:
- ਸਥਾਨਕ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਆਵਾਜਾਈ ਰੂਟ ਦਾ ਨਿਯਮਤ ਪੱਧਰ ਕਰਨਾ।
- ਰੇਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਸੁੱਕੀ ਨਦੀ ਦੇ ਬੈਂਡ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਸੂਨ ਦੌਰਾਨ ਭਰੀ ਜਾਵੇਗੀ

- ਨਦੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

7.2 ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

- ਮਾਈਨਿੰਗ ਓਪਰੇਸ਼ਨ, ਲੋਡਿੰਗ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਗੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੇਤ ਦੀ ਖਣਨ ਲਈ ਅਰਧ ਮਸ਼ੀਨੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਪਾਅ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ:
  - ਲੋਡ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਪਾਲ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
  - ਓਵਰਲੋਡਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
  - ਓਵਰਲੋਡਿੰਗ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
  - ਪਹੁੰਚ ਸੜਕ ਅਤੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਂਦੇ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ।
  - ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

7.3 ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

- ਆਵਾਜਾਈ ਕਾਰਨ ਸ਼ੋਰ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧੇਗਾ। ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ:
  - ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
  - ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
  - ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੇਂ ਸਾਈਲੈਂਸਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
  - ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਗਤੀ ਸੀਮਾ 10km/h.
  - ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਸੜਕ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

7.4 ਜਲ ਸੰਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਮਾਮੂਲੀ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ:

ਸਤਹ ਜਲ ਸਰੋਤ

- ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਤਾਜ਼ੇ ਖਰਾਬ ਹੋਏ ਸਮਾਨ ਦੇ ਰਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ, ਬੈਕਫਿਲ ਕੀਤੇ ਟੋਇਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਟੇਨਿੰਗ ਦੀਵਾਰਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਬਰਸਾਤੀ ਪਾਣੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੌਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਭੂਮੀਗਤ ਜਲ ਸਰੋਤ

- ਮੌਜੂਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੂਹਾਂ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਬੋਰਵੈੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਤਾਂ ਮਾਈਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਨਿਰੀਖਣ ਖੂਹ ਨੂੰ ਡੁਬੋ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਅੱਪਸਟਰੀਮ ਅਤੇ ਡਾਊਨਸਟਰੀਮ ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਉਪਾਅ ਵੀ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ:
- ਨਦੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਚੈਨਲਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
- ਨਦੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਮਾਈਨ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੋਬਾਈਲ ਟਾਇਲਟ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।
- ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧੋਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

7.5 ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਮਿਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਭਰੋੜੇ ਨਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਜਲ-ਜੀਵਨ, ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਅਤੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ। ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣਗੇ:

- ਫਲੋਰਾ

- ਧੂੜ, ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਹੀ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੋਰ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੰਗਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਨ ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਬਨਸਪਤੀ ਤੋਂ ਸੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸੜਕ ਦੇ ਨਾਲ

ਗਰੀਨ ਬੈਲਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹਰਿਆਲੀ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੀਵ

- ਮੌਨਸੂਨ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਜਲ-ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸੀਜ਼ਨ ਹੈ।
- ਲੀਜ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਦਾ ਆਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਜੰਗਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਜਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

7.6 ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ

ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜਨਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਉਜਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਤਨਖਾਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ

Table No.VI: ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

S.No.	ਖਾਸ	ਨਿਗਰਾਨੀ ਮਾਪਦੰਡ	ਲਈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ	ਨਿਗਰਾਨੀ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ	ਟਿਕਾਣਾ
1	ਹਵਾ ਨਿਕਾਸ	PM ₁₀ , PM _{2.5} , SO ₂ , NO _x and CO	24 hr	ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ	ਇੱਕ ਥਾਂ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਹਰ
2	Noise	Spot Noise level recording Leq (day), Leq (night),	8 hr	ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ (ਦਿਨ/ਰਾਤ)	ਇੱਕ ਥਾਂ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਹਰ

		Leq (dn)			
3	ਸਤਹ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ	ਭੌਤਿਕ, ਰਸਾਇਣਕ	Grab	ਤਿਮਾਹੀ	One location Surface water and One Location Ground Water
4	ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਲੈਣਾ	ਭੌਤਿਕ - ਰਸਾਇਣਕ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਧਾਤਾਂ	Grab	ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ	One location inside and One outside

□ ਵਾਧੂ ਅਧਿਐਨ

➤ ਜੋਖਮ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਮਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੰਚਾਲਨ ਮਾਈਨ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਯੋਗ ਮਾਈਨ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰਿਫਰੈਸ਼ਰ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

➤ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ

➤ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਤਿਆਰੀ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਯੋਜਨਾਬੱਧ, ਸਿਮੂਲੇਟਡ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁੱਖ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

➤ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ

ToR File No.: 2024/TOR/F/10 ਮਿਤੀ 12.02.2024 SEAC, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ EIA/EMP ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਭ

- ਮਾਈਨਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ। ਖਾਣ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ।
- ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ;
- ਰਾਇਲਟੀ, ਟੈਕਸਾਂ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ; ਅਤੇ

ਉੱਤਮ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਆਦਿ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰੇਗਾ।

➤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

Table No. VII: EMP

S.No.	ਪੈਰਾਮੀਟਰ	EMP
1	ਜ਼ਮੀਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣ	ਭਗੌੜਾ ਨਿਕਾਸ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਢੇਆ-ਢੁਆਈ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ ਅਤੇ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
2	ਹਵਾ ਵਾਤਾਵਰਣ	ਧੂੜ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧੂੜ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਟਰੱਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਪਾਲ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ PUC ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਟਰੱਕ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।
3	ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ	ਮਾਈਨਿੰਗ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ।

4	ਸ਼ੋਰ ਵਾਤਾਵਰਣ	ਪਿੰਡ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਿੰਗਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੇ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।
5	ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਾਤਾਵਰਣ	ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜੈਵਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
6	ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ	ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਖਾਣ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਐਂਟੀ-ਵੇਨਮ ਦੇ ਨਾਲ ਫਸਟ ਏਡ ਬਾਕਸ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਸਥਾਨਕ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

*****

